

ODRODZENIE I REFORMACJA W POLSCE

tom LIV ■ Polska Akademia Nauk ■ Instytut Historii ■ ISSN 0029-8514

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

ODRODZENIE I REFORMACJA W POLSCE

TOM LIV

Wydawnictwo Naukowe *Semper*®
Warszawa 2010

www.rcin.org.pl

RADA REDAKCYJNA

Andrzej BOROWSKI, Juliusz DOMAŃSKI, Henryk GMITEREK,
Mirosława HANUSIEWICZ-LAVALLEE, Janusz MAŁŁEK, Jan MIERNOWSKI,
Lech SZCZUCKI, Janusz TAZBIR, Wojciech TYGIELSKI

REDAKCJA

Danilo FACCA, Adam KARPIŃSKI, Piotr KASPRZYK (sekretarz), Edmund KIZIK,
Wojciech KRIEGSEISEN, Adam MANIKOWSKI (redaktor), Piotr SALWA (redaktor),
Piotr WILCZEK, Marta WOJTKOWSKA-MAKSYMIAK (sekretarz)

Adres redakcji:

Instytut Historii PAN
Rynek Starego Miasta 29/31
00-272 Warszawa
e-mail: orwp@ihpan.edu.pl

© Copyright by Polska Akademia Nauk — Instytut Historii
and Wydawnictwo Naukowe *Semper*®, Warszawa 2010

© All rights reserved.

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted,
in any form or by any means without the prior permission of the publishers,
Instytut Historii PAN and Wydawnictwo Naukowe *Semper*®.

© Wszelkie prawa zastrzeżone.

Przedruk lub odtwarzanie fragmentów tej publikacji w mediach każdego rodzaju wymaga
pisemnego zezwolenia Instytutu Historii PAN i Wydawnictwa Naukowego *Semper*®.

Publikacja dofinansowana przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

PL ISSN 0029-8514

Wydawnictwo Naukowe *Semper*®

Redakcja i Studio Graficzne:

ul. Mariensztat 8
00-302 Warszawa
tel./fax: 22 538 92 03

Dział handlowy:

ul. Bednarska 20A
00-321 Warszawa
tel./fax: 22 828 49 73
e-mail: redakcja@semper.pl

www.semper.pl

Nakład: 500 egz.

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY I ROZPRAWY

<i>Marianne Pade</i> (Aarhus), Łaciński <i>Dion</i> : żywot Plutarcha w tłumaczeniu Guarina Veronese (1414)	5
<i>Théa Picquet</i> (Aix-en-Provence), <i>Dekameron</i> Boccaccia we Francji doby renesansu. Przekład Antoine'a Le Maçona (1545)	23
<i>Jolanta Dygul</i> (Warszawa), Komedia w komedii, czyli o metateatralności w siedemnastowiecznej dramaturgii włoskiej.	41
<i>Jiří Just</i> (Praga), Struktury informacyjne czeskiej Jednoty Brackiej w świetle nowego znaleziska źródłowego z początku XVII wieku	69
<i>Jakub Wysmułek</i> (Warszawa), Przejawy religijności mieszczan krakowskich na podstawie XIV-wiecznych testamentów i zapisów pobożnych.	85
<i>Tomasz Lawenda</i> (Lublin), „Czego chcesz od nas, Panie...” Jana Kochanowskiego. W kręgu inspiracji augustyńskich.	127
<i>Ewa Kociszewska</i> (Warszawa), <i>Vaticinium de coniunctione Liliorum cum Aquila</i> . Przepowiednia z <i>Prognosticatio</i> ... Johanna Lichtenbergera i jej interpretacja dla Henryka Walezego (1575).	161

MATERIAŁY

<i>Tomasz Kempa</i> (Toruń), Nieznane listy metropolity kijowskiego Hipacego Pocięja — ważne źródło do początków unii brzeskiej	179
--	-----

RECENZJE I NOTY

<i>Matricula nationis Germanicae iuristarum in Gymnasio Patavino</i> , t. I–II, a cura di Elisabetta Dalla Francesca Hellmann (<i>Jan Ślaski</i>)	219
<i>Acta graduum academicorum Gymnasii Patavini ab anno 1566 ad annum 1600 (1566–1575)</i> , a cura di Elda Martellozzo Forin (<i>Jan Ślaski</i>)	223
Iaroslav Isaievych, <i>Voluntary Brotherhood: Confraternities of Laymen in Early Modern Ukraine</i> (<i>Halina Manikowska</i>)	228
Dmitrij Władimirowicz Karnachow, <i>Isstoria russkich ziemel w polskoj chronografii konca XV — nacziała XVII w.</i> (<i>Jacek Głazewski</i>)	232
Marina Ciccarini, <i>Žart, inność, zbawienie. Studia z literatury i kultury polskiej</i> (<i>Marta Wojtkowska–Maksymik</i>)	235

Marek Prejs, <i>Oralność i mnemonika. Późny barok w kulturze polskiej</i> (<i>Ewa Rot</i>)	239
Radosław Rusnak, <i>Seneca noster. Część I: Studium o dawnych</i> <i>przekładach tragedii Seneki Młodsze</i> (<i>Włodzimierz Olszaniec</i>)	246
Quentin Skinner, <i>Hobbes and Republican Liberty</i> (<i>Jan Sowa</i>)	248

KRONIKA

Międzynarodowa konferencja naukowa „Universal Reformation: Intellectual Networks in Central and Western Europe, 1560– 1670”, St. Anne’s College, University of Oxford, Wielka Brytania, 21–23 września 2010 roku (<i>Michał Choptiany</i>)	253
---	-----

AUTORZY TOMU

ZASADY PRZYGOTOWYWANIA ARTYKUŁÓW DO DRUKU W „ODRODZENIU I REFORMACJI W POLSCE”

UWAGI OGÓLNE:

1. Prosimy unikać, jeśli to możliwe, znaków lub liter akcentowanych niewystępujących we współczesnych językach europejskich.
2. Akceptujemy odbitki fotograficzne na cienkim, błyszczącym, gładkim papierze (ewentualnie pozytywy w stopniach szarości w skali 1:1).
3. Rysunki kreskowe prosimy przygotowywać tuszem na kalce lub białym kartonie. Akceptujemy też dobrej jakości odbitki kserograficzne.
4. Przypisy należy numerować w ciągu.
5. Tytuły dzieł obcych i miejsce ich wydania należy podawać w wersji oryginalnej.
6. Cytowane w przypisach dzieła należy podawać — za pierwszym razem — w pełnym zapisie bibliograficznym w sposób następujący: pierwsza litera imienia autora — kropka, nazwisko — przecinek, tytuł dzieła — przecinek, wydawnictwo — przecinek, miejsce i rok wydania — przecinek, strona — kropka, numer(y) stron(y) — kropka. Przykłady:
  - K. Górski, *Problematyka religijności w epoce potrydenckiej*, w: *Id.*, *Studia i materiały z dziejów duchowości*, wyd. Akademii Teologii Katolickiej, Warszawa 1980, s. 241.
  - E. H. Kantorowicz, *Dwa ciała króla. Studium ze średniowiecznej teologii politycznej*, przeł. M. Michalski, A. Krawiec, red. nauk. J. Strzelczyk, PWN, Warszawa 2007, s. 49.
  - A. Brückner, *O różnowierstwie polskim słów kilka*, „Reformacja w Polsce” 1921, I, s. 1–14.
7. W przypisach do dzieł cytowanych za starymi drukami lub rękopisami należy podać miejsce przechowywania egzemplarza oraz jego sygnaturę. Przykłady cytowania źródeł rękopiśmiennych:
  - Wiedeń, Haus-, Hof- Und Staatsarchiv, Polen I 13, fasc. 9, k. 19–20v.
  - Kraków, Biblioteka Czartoryskich, rkps 1403, k. 15.
8. Przy podawaniu dat nazwy miesięcy w tekście należy pisać słowami, w przypisach zaś — liczbami (np. 13 V 1559).
9. Należy stosować skróty: *op. cit.*, *ibidem*, *Id.* (=Idem), *Ead.* (=Eadem), *oprac.*, *wyd.*, *red.*, *k.* (=karta).
10. Cytaty z dzieł starożytnych należy adresować używając skrótów przyjętych w słownikach Oxford Latin Dictionary i Greek–English Lexicon (tzw. Liddell–Scott–Jones).
11. Recenzja powinna zawierać dokładny opis bibliograficzny omawianej książki (z podaniem liczby stron, ilustracji, nazwą wydawnictwa i tytułem serii). Do recenzji prosimy dołączyć skan okładki recenzowanej publikacji.
12. Artykuły powinny być zaopatrzone w zwięzłe streszczenia w języku angielskim (do 1 strony maszynopisu sformalizowanego).
13. Autorzy powinni skontaktować się z redaktorami — co najmniej trzy miesiące przed planowanym oddaniem tekstu — w celu ustalenia dopuszczalnej jego objętości.
14. Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca.

W PRZYPADKU ARTYKUŁU PISANEGO NA KOMPUTERZE PROSIMY O PRZESTRZEGANIE NASTĘPUJĄCYCH REGUŁ:

- a) tekst, tytuły i śródtytuły należy wyrównywać do lewej, nie stosować żadnych przeniesień ani wcięć akapitowych (akapity należy zaznaczać podwójnym wciśnięciem klawisza <enter>); tzw. formatowanie w edytorze jest zbędne i może być źródłem błędów w trakcie konwersji;
- b) litery (znaki specjalne) lub takie, których autor nie może uzyskać w danym edytorze, prosimy jednoznacznie kodować unikalnymi dla danego tekstu znakami (lub ich grupami) i załączyć legendę;
- c) przypisy — niezależnie od tego, czy są włamane pod tekstem czy nie — prosimy dodatkowo skopiować do oddzielnego pliku;
- d) prosimy nie stosować żadnych dodatkowych spacji (np. w celu spacjowania tekstu); prosimy też o usunięcie podwójnych spacji; z drugiej strony należy pamiętać, że pisownia polska w zasadzie (poza wyjątkami w rodzaju: m.in.) nie dopuszcza braku spacji po znaku przestankowym (błędne są więc np. zapisy J.A.<spacja>Cooper, J.A.Cooper, poprawny zaś: J.<spacja>A.<spacja>Cooper);
- e) akcentowane są następujące wyróżnienia w tekście z większości edytorów: kursywa, pogrubienie, frakcja dola i górna;
- f) artykuł należy przesłać mejlem, zapisać na dyskietce lub nagrać na płyty CD albo DVD; akceptujemy także popularne programy pakujące (np. ARJ);
- g) nazwę i wersję edytora oraz dane o formacie ilustracji prosimy — w zależności od nośnika — albo umieścić na etykiecie dyskietki lub płyty, albo podać w mejlu.

Wydawnictwo Naukowe Semper
przedstawia:

Wojciech
Kriegseisen

Stosunki
wyznaniowe
w relacjach
państwo-
kościół między
reformacją
a oświeceniem

Semper®

Testamenty mieszczan
warszawskich od XV
do końca XVII wieku.
Katalog

Opracowali:
Agnieszka Bartoszewicz, Andrzej Karpiński,
Katarzyna Warda

<http://sklep.semper.pl>

Wydawnictwo Naukowe
Semper®

Warszawa 00-302
ul. Mariensztat 8
tel./fax: 022 538 92 03
redakcja@semper.pl

www.semper.pl
www.rcin.org.pl

ISSN 0029-8514

05 >

9 770029 851006

